

UNG OG RÚSDREKKA - VIT MUGU IKKI LOYPA FRAMAV

Tað er hásummar í Føroyum og í bestu veitslutíð. Hetta sást aftur í døggunum aftaná Voxbotn, tá løgreglan vildi vera við, at alt ov nógv blaðung vóru at síggja full í Vágsbotni. Vikuna eftir kunngjórði Tórshavnar kommuna og fyriskipararnir í felag, at næsta ár skulu átøk gerast fyri at basa rúsdrekkanytslu millum tey, ið ikki hava aldur til at drekka

Steinar Patursson

Men vit skulu ansa okkum ikki at loypa framav og fara upp at flaksa, tí at nøkur nøkur ung eru drukkin. Vit skulu hava eitt sindur av perspektivi í kjakinum.

Tað sigur Óli Rubeksen, ráðgevi hjá SSP. SSP er samstarv, ið er millum skúla, sosialar myndugleikar og polití, og samstarvið hevur til endamáls at fyrbygja kriminaliteti og skaðandi atburði millum børn og ung.

- Tað eru um 700 børn í hvørjum árgangi. Um 10 prosent av teimum fara við síðuna av, so eru tað 70 børn. Men tá eru framvegis 90 prosent, sum ikki gera tað, sigur hann.

- Ja, tað eru nøkur av okkara ungu, sum ikki hava tíð at bíða. Ja, tað eru nøkur ung fólk, sum kanska gera tað eina ferð og ordiliga sláa ígjøgnum. So kann tað vera aftaná,

at tað var kanska ikki so smart kortini, sigur hann og vísir á, at hóast vit skulu arbeiða ímóti, at tey ungu lata vera við at drekka, so skal kjakið ikki bara snúgva seg um tey fáu, ið onkursvegna detta ímillum.

Ivasamt við trendinum
Óli Rubeksen vil vera við, at stóðan er heilt greitt batnað seinastu nógvu árin, og at drekkimynstrið millum tey ungu ikki er tað sama, sum tað var fyri 20 árum síðani.

Lív Justinussen, sum er sálarfrøðingur hjá Bláa Krossi, er tó ikki eins avgjörd og sigur, at tað ber illa til at úttala seg um.

- Tað er trupult at úttala seg nágreiniliga um eina broyting, tí tað finnst ov fá hagtøl. Tað eg kann siga er, at landslagið er broytt. Fyrr vóru smærri stevnir, og í dag eru stórir festivalar. Eitt annað, ið er broytt, eru

sosialu miðlarnir, ið hava stóra ávirkan á tey ungu.

Eg kann eisini siga, at vit hava verið tilstaðar á festivalum í trý ár, og har síggja vit ov nógv ung undir 18 ár rúsað.

Foreldur eiga týðandi leiklut

Bæði í SSP og hjá Bláa Krossi er tó greitt, at ein týðandi partur av fyrbyggingandi arbeiðinum liggur heima hjá foreldrunum.

- Tað er holdningurin hjá foreldrunum, sum hevur allarstørstan týdning. Og tað er har, sum vit arbeiða. Vit leggja nógv orku í at fáa foreldrini við upp í part, sigur Óli Rubeksen.

Hann sigur, at nógv hava havt ta stóðu, at best var at læra børn og ung at drekka heima undir tryggum umstøðum, har foreldrini kundu halda eyga við, hvussu nógv børnini fingi innum. Tann stóðan er tó ikki

eins vanlig í dag, og hon var fyrr.

- Um tú spyrst foreldur í dag í mun til fyrr, sum hava átt børn í dag og nú, so siga tey, at tað gera tey aldrin aftur, tí tað riggar simpulthen ikki.

Samstundis er eisini neyðugt hjá foreldrum at tosa við børnini um tað at drekka, men at tosið skal hava til endamáls at skilja børnini heldur at moralisera, tí so klamsa børnini í og vilja ikki fortelja nakað, sigur hann.

Mentanin skal broytast

Børn og ung vilja vera partur av einum bólki, og tí kann tað vera torført hjá teimum at lata vera við at smakka sær á, tá onnur gera tað, sigur Lív Justinussen og vísir á, at ein partur av arbeiðinum hjá teimum í Bláa Krossi er sostatt at at broyta mentanina hjá teimum ungu yvirhøvur.

- Har kunnu vit hyggja eftir Íslandi fyri at vita,

hvat tey hava gjørt fyri at broyta hesa mentanina, sum var millum tey ungu. Vikuskiftið handlaði um ballið, men í dag handlar tað um ítrótt ella onnur ítriv.

Íslandi sá rúsdrekka sum ein trupulleika, sum foreldur og samfelag máttu loysa í felag, og tí varð nógv gjørt fyri at tryggja, at børn og ung høvdu atgongd og pengar til ítrótt og onnur ítriv, ið geva eina natúrliga kenslu av gleði og at hava tað gott.

Óli Rubeksen vísir eisini til átøkini í Íslandi sum fyrmynd,

- Tað er tað íslenska modelið. Tað er nógv meira skipað viðurskifti, tá tað snýr seg um tilboð til børn og ung. Tey, sum arbeiða við børnum og ungum í Íslandi, eru vaksin. Tað er ikki ung, sum læra ung. Og tað er ein partur av tí at gera tað tryggja samfelagið. Tað, at tú gert skipanir, har tú

roynir at fáa øll børn við upp í part.

Tey ungu skikka sær væl

Hvussu stóðan er og ikki við rúsdrekkanytsluni millum børn og ung, so vísir og Blái Krossur á, at yvirhøvur skikkað børn og ung seg væl í Føroyum.

Blái krossur hevur í nøkur ár havt ein bingju til staðar á festivalum, har tað ber til hjá ungum at koma inn til eitt prát ella at fáa hjálp, um ov nógv er farið niðurum. Bingjan fær nógv vitjandi – í fjór vóru um 5000 vitjandi til G! festivalin, Ólavsøku og Summarfestivalin.

- Tey skikka sær ótrúliga væl, og tey eru ótrúliga fitt, sigur Lív Justinussen og leggur aftrat, at onkur av teimum vitjandi hevði sagt, at besta ballið á G! Festivalinum var í bingjuni hjá Bláa krossi.